

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0879
(mr. H.O. Kerkmeester, voorzitter, mr. M.E.J. Bracco Gartner, W.J.J. Ong RA, leden
en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 30 december 2020
Ingediend door : De consument
Tegen : DeGiro B.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen DeGiro
Datum uitspraak : 13 oktober 2021
Aard uitspraak : Bindend advies
Uitkomst : Vordering afgewezen

Samenvatting

In het kader van cliëntenonderzoek op basis van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) wordt gevraagd om een kopie van het paspoort met leesbare pasfoto en 'machine readable zone'.¹ Geen schending van wettelijke of contractuele verplichtingen.

1. De procedure

- 1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de ingediende stukken met aanvullingen en bijlagen, bestaande uit het klachtformulier, de reactie van de consument van 8 februari 2021, het verweerschrift, de reactie van de consument van 4 april 2021 en DeGiro's brief van 20 april 2021.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist
- 1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daarom bindend.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft een beleggingsrekening bij DeGiro. Op deze rekening belegt hij op basis van execution only.

¹ In veel reisdocumenten zoals paspoorten staat een 'machine readable zone' (machinaal leesbare zone, afgekort MRZ), doorgaans op dezelfde bladzijde als de identiteitsgegevens. In de MRZ staan gegevens zoals naam, paspoortnummer, nationaliteit, geboortedatum, geslacht en de datum waarop het reisdocument verloopt. Deze gegevens kunnen door een computer worden ingelezen.

- 2.2 In augustus 2020 heeft DeGiro de consument verzocht om een kopie van zijn identiteitsbewijs en, nadat de consument navraag had gedaan, medegedeeld dat de pasfoto op deze kopie zichtbaar moest zijn. De consument heeft in een aantal e-mails bezwaar gemaakt. In zijn e-mail van 28 oktober 2020 heeft hij zijn bezwaar uitvoerig toegelicht.
- 2.3 Omdat de consument niet bereid bleek alsnog een kopie van zijn identiteitsbewijs met zichtbare pasfoto te verstrekken, heeft DeGiro de toegang tot zijn rekening geblokkeerd.

Klacht, vordering en verweer

- 2.4 Afgaande op het klachtformulier, de e-mail van 8 februari 2021 en zijn reactie van 4 april 2021 vordert de consument dat DeGiro wordt veroordeeld:
- (a) om hem toegang tot zijn beleggingsrekening te geven;
 - (b) te bepalen dat DeGiro niet gerechtigd is een kopie van zijn paspoort met zichtbare pasfoto te vragen;
 - (c) te bepalen dat DeGiro niet gerechtigd is een kopie van zijn paspoort te vragen waarop de MRZ geheel zichtbaar is; en
 - (d) schade te vergoeden, begroot op € 2.543,- en te vermeerderen met wettelijke rente en kosten.
- 2.5 Deze vorderingen berusten op de stelling dat DeGiro, door het opvragen van een kopie van het paspoort met zichtbare pasfoto en MRZ, in strijd handelt met haar verplichtingen op grond van regelgeving, in het bijzonder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de overeenkomst met de consument, in het bijzonder de daartoe behorende privacyvoorwaarden.
- 2.6 DeGiro heeft de stellingen van de consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 Kern van dit geschil is de vraag of DeGiro, bij haar cliëntenonderzoek op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), een kopie van een identiteitsbewijs met zichtbare pasfoto en MRZ mag opvragen.

Behandelbaarheid

- 3.2 Volgens DeGiro is de klacht niet-behandelbaar omdat de consument zijn klacht ook heeft voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit verweer faalt omdat de Autoriteit Persoonsgegevens niet een met Kifid vergelijkbare geschilbeslechter is als bedoeld in artikel 2.1 onder b en c van het reglement.

Inhoudelijke beoordeling

- 3.3 Uitgangspunt is dat DeGiro alleen persoonsgegevens mag verwerken als artikel 6 AVG daarvoor een grondslag biedt. Eén van die grondslagen is dat de verwerking noodzakelijk is voor het voldoen aan een wettelijke verplichting.² In deze zaak gaat het om DeGiro's verplichting tot het verrichten van een cliëntenonderzoek op grond van de Wwft. Dit cliëntenonderzoek, aldus artikel 3 lid 2 onder a Wwft, moet een instelling zoals DeGiro in staat stellen 'de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren'.
- 3.4 In deze zaak rijst de vraag of het, om aan deze wettelijke verplichting te voldoen, als noodzakelijk moet worden beschouwd dat DeGiro een kopie van een identiteitsbewijs opvraagt met zichtbare pasfoto en MRZ, te meer omdat de consument aanvoert dat hij alleen digitaal contact met DeGiro heeft zodat DeGiro nooit tijdens een fysieke ontmoeting zijn identiteit zal controleren aan de hand van een zichtbare pasfoto.
- 3.5 De discussie van partijen in deze zaak is mede veroorzaakt doordat de relevante rechtsregels heel algemeen zijn geformuleerd. Op grond van de genoemde bepaling in de AVG is een verwerking van persoonsgegevens alleen toegestaan als deze 'noodzakelijk' is voor het voldoen aan een wettelijke plicht en op grond van de Wwft moet een financiële instelling zoals DeGiro 'de cliënt identificeren en diens identiteit verifiëren'. Bij het uitleggen en toepassen van een wettelijke bepaling moet echter niet alleen worden afgegaan op haar bewoording, maar ook op de parlementaire geschiedenis en andere relevante documenten zoals leidraden van ministeries en toezichthouders.

Memorie van toelichting en leidraad bij de Wwft

- 3.6 Relevant voor deze zaak is de memorie van toelichting (hierna: MvT)³ bij de Wwft. Daaruit blijkt dat de wetgever, in verband met het cliëntenonderzoek, uitging van een 'onderzoek op basis van een risicogeoriënteerde benadering' en instellingen de ruimte wilde laten zelf een inschatting te maken van de risico's behorend bij bepaalde cliënten en producten en de voor het onderzoek vereiste inspanningen en middelen daarop af te stemmen. Met andere woorden, de instellingen kregen van de wetgever ruimte voor differentiatie.
- 3.7 Deze differentiatie wordt in de MvT vermeld in de toelichting bij artikel 3 lid 2 onder a Wwft. Daar staat dat het soms noodzakelijk is 'verder te gaan dan het vaststellen en verifiëren van de identiteit van de betrokkene' en dat de risico-inschatting van de instelling hierbij een belangrijke rol speelt. De commissie constateert dan ook dat de Wwft een instelling zoals DeGiro toestaat een eigen beleid voor haar cliëntenonderzoek te formuleren.

² Artikel 6 lid 1 onder c AVG (zie de bijlage bij deze uitspraak).

³ De 'memorie van toelichting' is het document waarin een wetsvoorstel wordt uitgelegd. Vaak geeft de memorie van toelichting achtergrondinformatie zoals de doelstellingen van een wet en de verhouding van die wet tot bestaande (Europese of nationale) regelgeving.

Het argument van de consument, dat een andere financiële instelling geen kopie met pasfoto van hem verlangt, is daarom niet doorslaggevend.

- 3.8 In de MvT staat bij artikel 3 lid 2 onder a Wwft dat een goede identificatie vereist is ‘omdat het gedurende de relatie nodig kan blijken om een melding van een ongebruikelijke transactie te doen’ en dat identiteitsgegevens ook beschikbaar moeten zijn voor eventueel onderzoek van nationale of buitenlandse opsporingsautoriteiten. Deze opmerking is relevant omdat de consument aanvoert dat DeGiro geen gegevens mag verzamelen die in de toekomst van pas kunnen komen. Hoewel dat in het algemeen bij persoonsgegevens juist is, ligt dit dus bij een cliëntenonderzoek op grond van de Wwft genuanceerder omdat, afgaande op deze bewoordingen in de MvT, daarbij gegevens ook worden opgevraagd om op een later tijdstip te worden benut.
- 3.9 Uit de MvT bij de Wwft blijkt dat de wetgever heeft stilgestaan bij het verband tussen een cliëntenonderzoek en regelgeving over privacy. Bij artikel 33 Wwft wordt opgemerkt dat het vastleggen van de opgevraagde informatie een verwerking is in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp, voorloper van de AVG) en dat de toelaatbaarheid van deze verwerking van persoonsgegevens berust op artikel 8 onder c Wbp. Dit artikel in de Wbp bepaalt dat persoonsgegevens mogen worden verwerkt als dit ‘noodzakelijk is voor het voldoen aan een wettelijke verplichting’ en is daarmee vergelijkbaar met artikel 6 lid 1 onder c AVG (zie 3.3 hiervoor).
- 3.10 Op de verhouding tussen Wwft en privacywetgeving is ook ingegaan in de leidraad bij de Wwft.⁴ In deze leidraad wordt verwezen naar de Richtsnoeren Identificatie en verificatie van persoonsgegevens, waarin de Autoriteit Persoonsgegevens vermeldt dat een kopie van een identiteitsbewijs mag worden vastgelegd als er een wettelijke verplichting bestaat tot het vaststellen van de identiteit van een cliënt.⁵

Rol van financiële instellingen als poortwachter

- 3.11 De commissie constateert dat de wetgever, de toezichthouder en de samenleving veel verwachten van financiële instellingen in hun rol van ‘poortwachter’ bij het bestrijden van witwassen en andere soorten fraude en van het cliëntenonderzoek dat zij in dat verband moeten verrichten.

⁴ Algemene leidraad ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft); zie de bijlage bij deze uitspraak.

⁵ De website van de Autoriteit Persoonsgegevens vermeldt, bij het item ‘Identiteitsbewijs bij dienstverlening’, dat banken en andere financiële dienstverleners een kopie van een identiteitsbewijs mogen maken wanneer zij op grond van de Wwft de identiteit van hun klant vaststellen. Zie de bijlage bij deze uitspraak onder het kopje ‘Website Autoriteit Persoonsgegevens (AP)’.

DeGiro voert terecht aan dat haar identificatiemethode niet alleen aan de AVG moet worden getoetst, maar ook aan de mate waarin deze witwassen en andere vormen van (identiteits)fraude voorkomt. DeGiro heeft erop gewezen dat zij grote aantallen gegevens dient te verwerken, dat de MRZ een essentieel onderdeel is bij de geautomatiseerde verwerking en dat zij de ontvangen gegevens, waaronder de pasfoto, met elkaar in verband brengt en aan de hand daarvan onderzoekt of het document vervalst is. Het standpunt van DeGiro is niet onredelijk. Immers, als DeGiro alleen afgeschermd kopieën van identiteitsbewijzen zou mogen raadplegen (dus zonder pasfoto en MRZ), valt te verwachten dat haar cliëntenonderzoek minder effectief zou worden in die zin dat het makkelijker zou zijn een rekening te openen, bijvoorbeeld met behulp van een gestolen of verloren identiteitsbewijs. Daarom is er geen sprake van een inbreuk op de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit, zoals de consument heeft betoogd.

Bijzondere persoonsgegevens

- 3.12 Volgens de consument is verwerking van een pasfoto niet toegestaan omdat dit bijzondere persoonsgegevens zijn waaruit ras of etnische afkomst blijkt en de uitzonderingen van artikel 9 lid 2 AVG zich niet voordoen. In dit standpunt kan hij echter niet worden gevolgd. Artikel 25 onder a van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) bepaalt immers dat dit verbod niet geldt als de toepassing geschiedt met het oog op identificatie en de verwerking voor dat doel onvermijdelijk is. Aan de vereisten van artikel 25 onder a UAVG is in dit geval voldaan.

Op een later tijdstip gegevens opvragen

- 3.13 De consument voert aan dat DeGiro reeds bij aanvang van de relatie gegevens van hem heeft ontvangen en daarom niet op een later tijdstip meer gegevens mag opvragen. Hij wijst op artikel 4 lid 1 Wwft, dat de instelling verplicht eerst het identificatieproces af te ronden voordat transacties voor de cliënt worden uitgevoerd. De commissie constateert evenwel dat de Wwft een instelling niet verbiedt alsnog gegevens op te vragen, als zij pas op een later tijdstip constateert dat gegevens ontbreken.

Privacyvoorwaarden

- 3.14 Ten slotte kan de consument ook niet worden gevolgd in zijn stelling dat DeGiro in strijd met haar eigen privacyvoorwaarden handelt. De relevante bepaling in de privacyvoorwaarden over gevoelige persoonsgegevens gaat niet specifiek in op het opvragen en verwerken van pasfoto's. Uit deze bepaling volgt niet dat DeGiro een kopie van een identiteitsbewijs zonder pasfoto en MRZ zou moeten accepteren.

Slotsom

- 3.15 Gezien het voorgaande is niet gebleken dat DeGiro in strijd met wettelijke of contractuele verplichtingen heeft gehandeld. De vorderingen van de consument zullen daarom worden afgewezen.
- 3.16 Naar het oordeel van de commissie rechtvaardigt het belang van deze zaak, zo ook de omstandigheid dat vergelijkbare geschilpunten in andere zaken aan de orde kunnen komen, dat de consument hoger beroep kan instellen. De commissie zal daarom, op de voet van artikel 2.2 aanhef en onder a van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening, bepalen dat voor de consument hoger beroep openstaat.

4. De beslissing

De commissie:

- (a) wijst de vorderingen van de consument af; en
- (b) bepaalt dat de consument tegen deze uitspraak hoger beroep kan instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening.

In overweging 3.16 en in de beslissing is vermeld dat de consument tegen deze uitspraak hoger beroep kan instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van de uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep staat op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending van deze uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken vergissingen zoals schrijf- of rekenfouten of een verkeerde naam of datum te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de uitspraak niet op al uw argumenten ingaat. Meer informatie staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

BIJLAGE: RELEVANTE WETTELIJKE BEPALINGEN EN PUBLICATIES

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)

Artikel 3

1. Een instelling verricht ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme cliëntenonderzoek.
2. Het cliëntenonderzoek stelt de instelling in staat om:
 - a. de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren;

(...)

Artikel 4

1. Een instelling voldoet aan artikel 3, tweede lid, onderdelen a en b (...) voordat de zakelijke relatie wordt aangegaan of een incidentele transactie als bedoeld in artikel 3, vijfde lid, onderdelen b en g, zesde en zevende lid, wordt uitgevoerd.

(...)

Artikel 33

1. Een instelling die op grond van deze wet cliëntenonderzoek heeft verricht (...) legt op opvraagbare wijze de documenten en gegevens vast die zijn gebruikt voor de naleving van het bepaalde in artikel 3, tweede tot en met vierde lid (...).
2. Onder de documenten en gegevens, bedoeld in het eerste lid, zijn ten minste begrepen:
 - a. van natuurlijke personen, niet zijnde uiteindelijk belanghebbenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid:
 - 1°. de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres en de woonplaats (...) of een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden;
 - 2°. de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd; (...)

Memorie van Toelichting Wwft (31 238 nr. 3)

2. Cliëntenonderzoek

Het verrichten van cliëntenonderzoek draagt bij aan het herkennen en beheersen van risico's die bepaalde cliënten of bepaalde soorten dienstverlening met zich meebrengen. Het vormt derhalve een belangrijk onderdeel van de maatregelen om witwassen en financieren van terrorisme te voorkomen.

(...)

De derde witwasrichtlijn omvat wijzigingen met betrekking tot het cliëntenonderzoek en de mogelijkheid tot differentiatie daarbij. Instellingen dienen in beginsel aan alle maatregelen van cliëntenonderzoek zoals voorgeschreven in deze richtlijn te voldoen, maar de intensiteit waarmee de maatregelen worden toegepast, kan worden afgestemd op het risico dat een bepaald type cliënt, relatie, product of transactie oplevert.

(...)

Ook bestaat de verplichting om de activiteiten van de cliënt te controleren gedurende de relatie (...).

(...)

Het geheel wordt aangeduid als «cliëntenonderzoek op basis van een risicogeoriënteerde benadering».

(...)

5. Risicogeoriënteerde benadering

De invoering van de risicogeoriënteerde benadering als leidraad voor de toepassing van cliëntenonderzoek creëert de nodige ruimte voor instellingen. De benadering houdt in dat instellingen zelf een inschatting maken van de risico's die bepaalde cliënten of producten meebrengen en scheidt de mogelijkheid de voor het cliëntenonderzoek noodzakelijke inspanningen en inzet van middelen af te stemmen op deze risico's. Dit betekent dat in de praktijk meer aandacht kan worden geschonken aan vormen van dienstverlening en aan cliënten die een verhoogd risico op het terrein van witwassen en financieren van terrorisme opleveren, zoals buitenlandse rechtspersonen. Bij cliënten of producten die een lager risico met zich meebrengen, bijvoorbeeld een eenvoudige rekening-courant relatie met een particulier, kan worden volstaan met een minder intensieve controle. Deze differentiatie leidt tot een vermindering van de kosten.

(...)

6. Open normen

De minister van Financiën heeft in het voorjaar van 2006 een onderzoek laten uitvoeren ter voorbereiding van de implementatie van de derde witwasrichtlijn. Doel van dit onderzoek was te onderzoeken op welke wijze de implementatie van de derde witwasrichtlijn het beste zou aansluiten bij de bestaande bedrijfsvoering van de instellingen.

Uit dit onderzoek kwam naar voren dat instellingen gedetailleerde vereisten met betrekking tot de wijze waarop een cliënt dient te worden geïdentificeerd, als onnodig knellend ervaren. Om hieraan tegemoet te komen wordt in dit wetsvoorstel een «principle-based» benadering gekozen. Dit betekent dat niet wordt voorgeschreven hoe het cliëntenonderzoek dient te worden verricht, maar tot welk resultaat het onderzoek moet leiden.

In dit wetsvoorstel wordt bepaald dat instellingen door het cliëntenonderzoek dat zij verrichten in staat moeten zijn om te voldoen aan de eisen zoals die worden gesteld in artikel 3. Aangezien het de instelling vrij staat om te bepalen hoe tot dit resultaat wordt gekomen kan de wijze van uitvoering van cliëntenonderzoek in de praktijk sterk verschillen.

(...)

Artikel 3, tweede lid, onderdeel a

Een goede identificatie is noodzakelijk omdat het gedurende de relatie nodig kan blijken om een melding van een ongebruikelijke transactie te doen. De identiteitsgegevens moeten ook beschikbaar zijn voor eventueel onderzoek van nationale of buitenlandse opsporingsautoriteiten.

In bepaalde gevallen wordt het noodzakelijk geacht verder te gaan dan het vaststellen en verifiëren van de identiteit van de betrokkene. De risicoinschatting van de instelling speelt hierbij een belangrijke rol.

(...)

Artikel 33

Een instelling dient de nodige aandacht te besteden aan het vastleggen van de gegevens van de cliënt. De gegevens uit het cliëntenonderzoek worden immers vastgelegd om in die gevallen waar dat aan de orde is, een melding te verrichten aan het meldpunt, of te kunnen voldoen aan een bevel van een opsporingsinstantie. Om op een efficiënte wijze te voldoen aan de verplichting tot het vastleggen van gegevens wordt in dit artikel de mogelijkheid geboden een afschrift van het document aan de hand waarvan de identificatie heeft plaats gevonden, vast te leggen. Deze verwerking van persoonsgegevens valt onder de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

De grondslag voor de toelaatbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens door een instelling, ligt in artikel 8, sub c, van de Wbp.

(...)

Algemene leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) van 21-7-2020, gepubliceerd door de ministeries van Financiën en Justitie en Veiligheid

(...)

5.2.5 Inhoud en verplichtingen van het cliëntenonderzoek

De wet schrijft voor welke maatregelen een Wwft-instelling in het kader van het cliëntenonderzoek moet nemen. Het betreft een resultaatsverplichting (...). Het cliëntenonderzoek moet de Wwft-instelling namelijk in staat stellen om:

i. De cliënt te identificeren en zijn identiteit te verifiëren;

(...)

Punt i: De Wwft-instelling dient de identiteit van de cliënt vast te stellen en te verifiëren. Bij de identificatie verstrekt de cliënt gegevens over zijn identiteit. Bij de verificatie dient de Wwft-instelling te verifiëren of de door de cliënt verstrekte identiteit overeenkomt met zijn werkelijke identiteit. Verificatie van de identiteit dient plaats te vinden aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron. De Uitvoeringsregeling Wwft noemt een aantal documenten (...). Voor natuurlijke personen zijn dat bijvoorbeeld: een geldig paspoort, een geldige (...) identiteitskaart, een geldig (...) rijbewijs, een reisdocument voor vluchtelingen en vreemdelingen (...). (...) De documenten die worden genoemd in de Uitvoeringsregeling Wwft zijn niet limitatief.

(...)

8.3 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Indien een Wwft-instelling persoonsgegevens verwerkt, gelden een aantal beginselen (...) vastgelegd in artikel 5 van de AVG. Eén daarvan is het beginsel van dataminimalisatie. Dat beginsel schrijft voor dat het aantal gegevens dat een Wwft-instelling verwerkt, moet worden beperkt tot wat noodzakelijk is voor het doel waarvoor die gegevens worden verwerkt. In artikel 33, tweede lid, Wwft is bepaald welke gegevens in het kader van het cliëntenonderzoek ten minste moeten worden vastgelegd en bewaard. (...) Het beginsel van dataminimalisatie houdt in dat gegevens die niet in artikel 33, tweede lid dan wel in paragraaf 5.2.6 worden genoemd, in beginsel niet verwerkt mogen worden. Als een Wwft-instelling dus meer gegevens wil vastleggen of bewaren, dient een Wwft-instelling te kunnen verantwoorden waarom het vastleggen en bewaren van die gegevens noodzakelijk is voor het verrichten van een goed en volledig cliëntenonderzoek. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen als een Wwft-instelling nadere onderzoeksmaatregelen heeft genomen ten behoeve van een verscherpt cliëntenonderzoek. Wel heeft (...) de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in de Richtsnoeren Identificatie en verificatie van persoonsgegevens opgenomen dat als er een wettelijke verplichting bestaat tot het vaststellen van de identiteit van een cliënt of (...) dan ook een kopie van het gecontroleerde identiteitsdocument mag worden vastgelegd. De verplichting om cliëntenonderzoek te verrichten is een wettelijke plicht.

(...)

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Artikel 6

(...)

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;
- b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;
- c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;
- d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;
- e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;
- f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen (...).

Artikel 9

Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid zijn verboden.

(...)

2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer aan een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene;

Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG)

Artikel 22. Verwerkingsverbod bijzondere categorieën persoonsgegevens en algemene uitzonderingen uit verordening

1. Overeenkomstig artikel 9, eerste lid, van de verordening zijn verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens (...) verboden. (...)

Artikel 25. Uitzonderingen inzake verwerking persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt (...)

Gelet op artikel 9, tweede lid, onderdeel g, van de verordening, is het verbod om persoonsgegevens te verwerken waaruit ras of etnische afkomst blijkt, niet van toepassing, indien de verwerking geschiedt:

- a. met het oog op de identificatie van de betrokkene, en slechts voor zover de verwerking voor dat doel onvermijdelijk is; (...)

Memorie van toelichting UAVG

4.2.2 Rechtsgrondslagen voor verwerking (beginsel van rechtmatigheid)

(...)

Voor rechtmatige verwerking in het kader van een wettelijke verplichting geldt een noodzakelijkheidsvereiste: de verwerking moet noodzakelijk zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichting (...). Deze wettelijke verplichting hoeft niet noodzakelijkerwijs te bestaan uit een expliciete verplichting om (bepaalde) persoonsgegevens te verwerken. Het komt namelijk ook voor dat de verwerking van persoonsgegevens een basis vindt in een ruimer geformuleerde zorgplicht of wettelijke verplichting. In dat geval heeft de verwerkingsverantwoordelijke een grotere eigen verantwoordelijkheid inzake het beoordelen van de noodzakelijkheid van de verwerking in het licht van het voldoen aan de wettelijke verplichting. Zonder verwerking van de gegevens moet het uitvoeren van een wettelijke verplichting redelijkerwijs niet goed mogelijk zijn. Op dit punt verandert het wettelijk kader zoals dat gold onder de richtlijn en de Wbp niet.

Wet bescherming persoonsgegevens (geldend tot mei 2018)

(...)

Artikel 8:

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

(...)

- c. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;

(...)

Artikel 18

Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands ras te verwerken als bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt:

- a. met het oog op de identificatie van de betrokkene en slechts voor zover dit voor dit doel onvermijdelijk is;

(...)

CBP-richtsnoer 'Identificatie en verificatie van persoonsgegevens. Gebruik van 'kopietje paspoort' in de private sector' gepubliceerd in juli 2012 door het College Bescherming Persoonsgegevens

Identiteitscontrole bij financiële dienstverlening

Sinds 1 augustus 2008 zijn de Wet identificatie bij (financiële) dienstverlening (Wid) en de Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT) samengevoegd in de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (WWFT). De WWFT gaat uit van een 'risicogeorïenteerde' benadering: een financiële instelling moet zelf inschatten in hoeverre een financiële transactie risico's met zich meebrengt. Hoe groter dat risico, hoe meer onderzoek naar de (identiteit van de) cliënt wordt vereist. De financiële instelling kan – als bewijs van de identificatieverplichting (...) – daarbij ook een afschrift (lees: kopie) van het gecontroleerde identiteitsdocument vastleggen en (...) bewaren.

(...)

Website Autoriteit Persoonsgegevens (AP), geraadpleegd begin oktober 2021

(...)

Identiteitsbewijs bij dienstverlening:

(...)

Mag een bank, creditcardmaatschappij, verzekeraar, notaris of casino een kopie van mijn identiteitsbewijs maken?

Ja, dat mag. Banken, creditcardmaatschappijen, verzekeraars, notarissen, casino's en andere aangewezen partijen zijn namelijk verplicht de identiteit van hun klanten vast te stellen. Dit staat in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Om te bewijzen dat ze aan deze plicht hebben voldaan, mogen deze organisaties een kopie (of een scan of foto) van uw identiteitsbewijs maken of aan u vragen.

(...)

Privacyvoorwaarden van DeGiro

Gevoelige persoonsgegevens

Gevoelige persoonsgegevens omvatten informatie zoals een fiscaal identificatienummer, strafblad, biometrische gegevens, politieke voorkeur, seksuele voorkeur, geloofsovertuiging, etnische origine, etc. Wanneer het verwerken van gevoelige persoonsgegevens noodzakelijk is zullen hier strengere regels voor gehanteerd worden. Bij DeGiro gebruiken wij geen gevoelige gegevens gerelateerd aan gezondheid, geloofs-, filosofische- of politieke overtuiging, seksuele voorkeur of etnische achtergronden.